

Resolution antagen vid IVE Internationalens 6:e världskongress 1961

Om den kubanska revolutionens natur

1. – Kuba kännetecknades före revolutionen i högsta grad av de motsättningar som är typiska för ett halvkolonialt land i imperialismens grepp: en mycket begränsad industriell utveckling som var beroende av imperialisternas ekonomiska behov; en av de utländska trusterna direkt behärskad monokulturell jordbruksproduktion; kompakt arbetslöshet; icke-utnyttjande av en avsevärd del av arbetskraften; mycket låg levnadsnivå hos massorna i allmänhet; en inskränkt ”nationell” bourgeoisie som huvudsakligen var parasitär och korrumperad och oförmögen till någon som helst självständig utveckling; en diktatorisk politisk makt som baserades på en hänsynslös repression och frånvaron av alla borgerligt demokratiska garantier eller rättigheter.

Inom ramen för den givna internationella och latinamerikanska situationen var dessa grundläggande objektiva förutsättningar utomordentligt gynnsamma för det fidelistiska avantgardets revolutionära initiativ. Trots de allvarliga svårigheter detta avantgarde mötte i början, medförde dess förbindelser med sektorer av de fattiga bönderna i Sierra Maestra grundläggande förändringar i rörelsens ursprungliga perspektiv. Under dessa omständigheter började Fidel Castro föra fram ett programutkast för en jordreform och det fidelistiska avantgardet lyckades ganska snabbt förena sig med delar av bondemassorna, gradvis bredda sitt inflytande genom att erhålla stöd från andra skikt av den arbetande befolkningen, inrätta sig i en del av landet och på så sätt på relativt kort tid förbereda det segerrika upproret. Det är väsentligen uppkomsten, utvecklingen och mognaden av en mycket mäktig massrörelse – utan motstycke i denne del av världen – som ledde till Batistadiktaturens nederlag, som möjliggjorde den gradvis alltmer omfattande offensiven mot imperialismen och de inhemska kapitalistiska krafterna och som utgör den viktigaste spärren mot den aggression genom vilken imperialisterna skulle vilja försöka vända på en situation som blir alltmer katastrofal för deras intressen.

2. – Den kubanska revolutionen har hittills i stort sett passerat genom tre faser: Den första fasen i vilken den fidelistiska rörelsen begränsade sina målsättningar och metoder till ett program för en ”mera moralisk regim” genom väpnad aktion av en begränsad grupp, som försökte vinna över delar av armén. Under trycket från alltmer omfattande skikt av de fattiga bönderna utvecklade den ett program för kamp mot regimen, med betoning i synnerhet på borgerligt demokratiska krav och mer och mer avancerade krav från bönderna; den andre fasen kännetecknades av de företa revolutionära erövringarna och framför allt av jordreformen; den tredje vars höjdpunkt var de dödliga slagen mot den imperialistiska egendomen under våren 1960 och den avgörande nationaliseringsvågen – som omfattade den inhemska kapitalistiska egendomen – i oktober samma år.

På det rent politiska planet undertecknade de folkliga revolutionära styrkorna en första fas ett fördrag med den borgerliga och småborgerliga demokratins företrädare (juli 1958). En andra fas utmärktes genom skapandet av en regering med deltagande av liberala konservativa element med Urrutia som president (januari 1959). Slutligen skedde den oundvikliga brytningen mot de senare, framför allt förorsakad av utfärdandet av lagen om jordreform.

I de två första faserna utvecklades den kubanska revolutionen alltså från en radikal anti-imperialistisk demokratisk revolution, medan den i sin tredje fas förverkligade övergången till en socialistisk revolution som undanröjde inte bara den imperialistiska ekonomiska basen utan också den inhemska kapitalistiska egendomen. På den politiska ledningens plan hade utvecklingen snarare en formell än en grundläggande karaktär eftersom den verkliga makten var i *Ejército rebelde* (rebellarméns) och fidelisternas händer redan under den egentliga dubbelmaktperioden som varade från makterövringen till Urrutias fall.

Den kubanska revolutionen innebär en ny lysande bekräftelse på den permanenta karaktär som revolutionen måste anta i ett kolonialt eller halvkolonialt land, om den verkligen vill besegra sina fiender, förverkliga sin grundläggande målsättning och motsvara massornas elementära ekonomiska, politiska och sociala krav.

3. I den verkliga övergångsperiod revolutionen nu genomgår har Kuba upphört att vara en kapitalistisk stat och verkligen blivit en arbetarstat genom genomförandet av förstatligandena i oktober 1960. Denna sociologiska karakteristik har sin huvudsakliga grund i följande tre faktorer.

a) Efter nationaliseringen av de utländska företagen och egendomarna bevarade den kubanska bourgeoisie, trots att den förlorat den politiska makten, sin ekonomiska ställning och den nya efterrevolutionära strukturen gjorde det t.o.m. möjligt för den att fortsatte att ackumulera mervärde. Men efter regeringsbesluten av den 14 oktober eliminerades även den inhemska bourgeoisie's ekonomiska makt och den kapitalistiska egendomen, inklusive sockerplantagerna, praktiskt taget försvann från ön. Visserligen fick delar av den medelstora och mindre egendomen i princip bestå och åtnjöt t.o.m. en viss hjälp, men framför allt i ett land som Kuba representerar denna egendomsform ett helt sekundärt ekonomiskt och socialt element, som under de givna förutsättningarna inte kan vare avgörande för den sociala karakteristiken.

b) Jordreformen innebar inte och kommer troligen inte att innebära en verklig socialisering av förhållandena på landsbygden på kort sikt. Detta har för övrigt ännu inte ägt rum, varken i Sovjetunionen eller i de andra arbetarstaterna. Men det rör sig likväl om en mycket långtgående reform som avlägsnat den imperialistiska egendomen och de kapitalistiska latifundierna och skapat en mycket utbredd kooperativ struktur, som befinner sig i snabb utveckling. Genom I.N.R.A. har staten å andra sidan alla möjligheter att ingripa och spela en kontrollerande roll, för att förhindra att potentiellt kapitalistiska småborgerliga element till sin egen fördel utnyttjar de oundvikliga motsättningarna på denna etapp i jordbrukets nya struktur (kooperativens ekonomiska differentiering, intressekonflikter mellan bönder som är medlemmar i kooperativ och de som inte är det, motsättningar mellan den kooperativa jordbruksstrukturen och den struktur där böndernas egendom består, m.m...).

c) Staten har upprättat ett praktiskt taget fullständigt monopol över utrikeshandeln och kan också på denna väg utöva ett avgörande inflytande över landets ekonomiska liv. (Denna åtgärd är desto viktigare, eftersom Kuba är ett land där utrikeshandeln har spelat och fortfarande spelar en mycket viktig roll.)

Som en följd av detta har det på Kuba skapats en arbetarstat av specifikt ursprung och av en ny typ.

4. – Den gamla borgerliga statsapparaten förstördes på ett grundläggande sätt av revolutionen. Denna tillintetgörande uttrycks framför allt i form av krossandet av den militära och polisiära repressiva apparaten.

Men den gamla apparaten ersattes inte av en apparat som uttryckte de nya styrkeförhållandena, av en demokratisk apparat grundad på arbetar-, bonde- och soldatråd, Denna brist utgör i den nuvarande etappen revolutionens viktigaste svaghet. Men *Ejército rebelde* – vars roll långtifrån är rent militär – och milisen garanterade på ett grundläggande sätt en specifik, även om helt otillräcklig, form av förnyelse av apparaten på böndernas, arbetarklassens och den radikala småbourgeoisins bas.

Trots de viktiga byråkratiska begränsningarna deltar å andra sidan massorna allt aktivare i det politiska livet via fackföreningarna, kooperativen (vars ledning är vald), den politiska ”26 juli”-rörelsen och andra politiska grupper, Det massiva deltagandet i jättemöten och den uppmärksamhet med vilken TV-sända tal följes är en annan form av massmobiliseringen, en form

av "folkomröstningsdemokrati" som, även om den huvudsakligen är paternalistisk och full av faror, i alla fall haft en konkret betydelse för massorna jämfört med de förrevolutionära politiska förhållandena.

5. – Den kubanske revolutionens avancerade karaktär bekräftas av en hel rad reformer som antingen kommit före eller efter de strukturella reformerna i basen. Reformerna som de i undervisningen, hyror och lägenheter, de som berör vissa missgynnade eller deklasserade kategoriers förhållanden, har en verkligt revolutionär social betydelse och innebär ett fullständigt brott med ett barbariskt förflutet.

6. Den kubanska revolutionen innehåller såväl drag som är gemensamma med andra revolutioner i vår epok som drag som är specifika för landet (eller för en viss kategori av länder). De gemensamma dragen är: a) böndernas dominerande vikt, i synnerhet fram till makterövringen; b) det faktum att städernas proletariat, trots ganska betydelsefulla politiska och fackliga traditioner, spelade en mindre avgörande roll än den huvudsakligen av bönder bestående revolutionära armén; c) den roll som spelades av kadrer ur intelligentian och de småborgerliga skikten.

För att förklara revolutionens seger måste vi emellertid ta med vissa specifika faktorer i beräkningen:

a) Böndernas roll var verkligt revolutionär inte så mycket på grund av den numeriska övervikt (vilken på Kuba var mycket mindre än i andra liknande länder) som på grund av deras särskilda sociala sammansättning (lantarbetarnas avgörande vikt och småböndernas extrema fattigdom). Vi måste tillägga att de hämmande ideologiska faktorerna (exempelvis kyrkans inflytande) hade mycket begränsad verkan under de rådande förhållandena på den kubanska landsbygden.

b) Närvaron av ett stort antal arbetare från sockerindustrierna som arbetade på landsbygden och vilka hade åtskilliga förbindelser med bönderna underlättade ett faktiskt förbund mellan de senare och den mera koncentrerade avlägsna proletären. kärnan.

c) USA-imperialismens hårda grepp gav den anti-imperialistiska rörelsen en explosiv betydelse bland mycket breda folkliga skikt, medan Batistas hänsynslösa diktatur underlättade mobiliseringen av småbourgeoisien och t.o.m. av vissa delar av den liberala bourgeoisien. Slutligen måste vi klart uttala att om proletariatets roll inte var avgörande för Batistas fall, så var det nödvändigt för att förhindra småbourgeoisins eller den liberala bourgeoisins övertagande av den nya regimen och desto mer nödvändigt för revolutionens konsekventa anti-imperialistiska och antikapitalistiska utveckling. Alla dessa faktorer tillsammans möjliggjorde revolutionens seger. Till detta kommer även den inhemska bourgeoisins extrema svaghet och dess fullständiga beroende av imperialismen och en världssituation där imperialismen inte var i stånd till att ingripa direkt för att stödja de gamla härskande klasserna, som mer än någonsin var oförmögna att ensamma möta böndernas och proletariatets mäktiga massrörelse.

7. Den fidelistiska ledningen föddes som jakobiner med en social sammansättning och en ideologi som inte var proletär utan småborgerlig. Men från första början förenade den sig med bondemassorna och gradvis – framför allt efter makterövringen – även med de proletära massorna. I den situation som Kuba befann sig i och i det givna internationella sammanhanget underkastades den alltmer dessa massors mäktiga inflytande. Den befriade sig från småborgerliga och till och med konservativa borgerliga element, med vilka den befunnit sig i tillfällig harmoni, och anpassade sig på ett empiriskt men djärvt sätt till den permanenta revolutionens logik genom att gå långt utöver de mål den själv ställt upp.

Även vid bedömningen av den fidelistiska ledningens natur och roll får vi inte glömma bondeklassens radikala karaktär, med vilken den är förbunden. Å andra sidan har Fidel Castro och hans kompanjoner aldrig på det ideologiska planet – trots sina teoretiseringar som är

inpyrda av i grunden småborgerlig eklektism ("humanism") – uttryckt en rent kapitalistisk ideologi och framför allt visade de sig ganska tidigt ha ett klart politiskt medvetande om revolutionens drivkrafter. Detta har avsevärt minskat den negativa betydelsen av deras empiriska förfaringsätt.

Vi får inte heller undervärdera det oförnekliga faktum att män som kände till och förstod marxismens grunder spelade en viktig roll i den fidelistiska ledningen.

8. Den kubanska revolutionens betydelse kan inte begränsas till dess inhemska betydelse, som dock är väldig. Revolutionen 1959-60 gav den amerikanska imperialismens prestige ett fruktansvärt slag och innebar ett stort politiskt nederlag för den. Den bidrog till en ytterligare försämring av styrkeförhållandet i världsskala till kapitalismens nackdel, Den är ägnad att få mycket stort inflytande på massrörelsens utveckling i de koloniala och halv-koloniala länderna, i synnerhet i Latinamerika där den redan utövar en mäktig dragningskraft.

Den möjliggjorde dessutom en ytterligare konkretisering av det faktiska förbundet mellan arbetarstaterna och den koloniala revolutionen.

9. – Av den kubanska erfarenheten kan och måste den revolutionära marxistiska rörelsen dra en hel rad politiska och teoretiska lärdomar av största vikt.

FJÄRDE INTERNATIONALEN måste ge dessa problem sin uppmärksamhet och gripa ett värdefullt tillfälle att berika sitt teoretiska arv. Den måste utarbeta en strategi som gör det möjligt för den att förbereda ett ingripande i liknande situationer, som kan uppstå i länder med liknande struktur i motsvarande lägen.

Lärdomarna man kan dra berör särskilt de avancerade bondeskiktets roll i vissa specifika situationer; betydelsen av en gerilla med övervägande bondestöd som en form av antikapitalistisk revolution; de från den radikala småbourgeoisien härstammande kadrernas roll; den snabba spridningen av försöken med kooperativ på landsbygden; organiseringen av miliser och den roll den revolutionära armén i vissa undantagsfall kan få t. o. m. för organiseringen av ekonomin. Men framför allt ställes problemet med en ny revolutionär lednings uppkomst och mognad under förhållanden som är specifika, men antagligen inte unika. Ty det originellaste hos den revolution som dock är så originell i många hänseenden, det är att en kapitalistisk regim för första gången krossades av en rörelse vars ledning varken var förbunden med de traditionella arbetarpartierna eller stod under den sovjetiska byråkratins inflytande.

10. – Även om den kubanska revolutionens framgångar utan överdrift kan betecknas som historiska, är de uppgifter som återstår att fullborda gigantiska.

Kuba måste ögonblickligen möta imperialismens hot, även dess militära. Men förutom det eventuella militära försvaret är revolutionens öde beroende av dess förmåga att tillförsäkra landet en harmonisk ekonomisk utveckling, som framför allt måste baseras på en verklig industrialisering. På det politiska planet måste man från första stund börja bygga en ny demokratisk proletär struktur.

Revolutionen åtnjuter nu folkets totala stöd. Detta beror lika mycket på de uppnådda revolutionära politiska resultaten som på de redan förverkligade ekonomiska framstegen och förbättringen av massornas levnadsnivå. Men det är nödvändigt att förbättra denna situation, att gå framåt utan uppehåll och gradvis eliminera de motsättningar som kvarstår.

Det är i synnerhet våra kubanska kamraters uppgift att utarbeta ett detaljerat övergångsprogram och föra ut det till de kubanska arbetarna, bönderna och intellektuella.

Vi inskränker oss till att betona följande tre punkter i detta program:

a) Revolutionen måste försäkra sig om aktiv solidaritet från massorna i de andra koloniala och halvkoloniala länderna, framför allt i Latinamerika, och från de framskridna kapitalistiska ländernas proletariat, inklusive det amerikanska proletariatet. Det är en grundläggande plikt för INTERNATIONALENS sektioner att i alla länder stimulera och organisera alla former av solidaritet med de kubanske revolutionärerna, skickande av tekniker och skapande av försvarskommittéer för den kubanska Revolutionen och frivilligbrigader.

b) I en situation som för en ganska lång period kommer att bli besvärlig i många avseenden, kan den nya regimens styrka växa och bli orubblig endast genom att organisera en verklig arbetar- och bondedemokrati, som tillförsäkrar arbetarna och bönderna det verkliga och direkta utövandet av den politiska makten och den ledande rollen i förvaltningen av ekonomin. En sådan proletärt demokratisk struktur har naturligtvis inget gemensamt med den av kapitalisterna begråtna traditionella borgerliga demokratin.

c) Den ekonomiska planeringen med sikte på industrialisering blir en alltmer pressande objektiv nödvändighet. Den kan bara förverkligas genom upprättandet av en rad demokratiska planeringsorgan, sammansatta av tekniker, arbetare och bönder.

d) Folkets massor kommer att stödja revolutionen utan att svikta om den lyckas förhindra byråkratisk deformation i en anda av socialistisk jämlikhet. Man måste förhindra att administratörerna, teknikerna och de politiska, ekonomiska och militära ledarna i allmänhet får ekonomiska privilegier.

e) Det är arbetarnas plikt att göra de uppoffringar revolutionens ekonomiska utveckling kräver, men de måste ha garantier att deras egna intressen försvaras i tillräckligt hög grad. Detta innebär att de måste få behålla full rätt till facklig organisering och att fackföreningarna måste förbli oberoende av staten, men samtidigt slå fest sin medverkan till det socialistiska uppbygget och den revolutionära statens försvar.

f) Alla proletariatets och böndernas politiska partier, grupper och tendenser som accepterar den nya revolutionära legaliteten måste få behålla rätten att organisera sig och uttrycka sig fritt.

I revolutionens senare faser, i industrialiseringsprocessen och den ekonomiska planeringen är det arbetarklassens uppgift att spela en avgörande roll. Samtidigt gör sig behovet av en mycket mera organisk och artikulerad statlig, ekonomisk och administrativ apparat gällande på ett alltmer objektivt sätt. Inte heller på detta plan kan någon annan ersätta arbetarklassens roll.

På detta sätt ökar behovet av en konsekvent revolutionär marxistisk ledning, som kan övervinna den nuvarande ledningens empirism, begränsningar och motsättningar, samtidigt som gynnsamma förutsättningar skapas för dess uppkomst.

Det revolutionära partiets viktigaste roll är att i revolutionens senare etapper tillförsäkra den en ledning, som är medveten om revolutionens slutliga mål och även förmögen att bestämma övergångstidens målsättningar och att välja de lämpliga metoderna.

Denna ledning måste samtidigt fullborda krossandet av imperialismens och den inhemska kapitalismens sista rester. Den måste även vara på sin vakt mot faran för byråkratisering som, även om den idag begränsas av massornas rörlighet, finns överallt där man återfinner samma objektiva förutsättningar som på Kuba (efterbliven ekonomi, låg kulturell och teknisk nivå samt yttre tryck mot revolutionen).

Det revolutionära partiet måste dessutom speciellt betona perspektivet av en latinamerikansk socialistisk Federation som den enda verkliga lösningen på denna världsdels ekonomiska och sociala problem. Det måste föra fram den strategiska uppgiften att skapa en Socialistisk Federation för hela Centralamerika som en viktig beståndsdel i massmobiliseringen.